

'OTC-TOESTELLEN GAAN HELPEN BIJ HET VERMINDEREN VAN ONBEHANDELD GEHOORVERLIES'

Hoorhulpmiddelen met beperkte functionaliteit en zonder tussenkomst van de audicien, de zogenaamde 'over the counter'-toestellen (OTC) zijn bezig aan een opmars. Er zijn positieve geluiden, want het is makkelijk verkrijgbaar en kan mogelijk de hinder van beginnend hoorverlies beperken. Maar er zijn ook kanttekeningen. Want zijn de OTC-toestellen wel veilig in gebruik als ze zonder toelichting of instructie worden gebruikt? In de VS zijn er al toestellen gesignaleerd die zo heftig versterken dat dat weer gehoorschade kan opleveren. Discussie zal nog echt gevoerd moeten worden óf ze toegelaten moeten worden en onder welke condities. En of het een hulpmiddel is of niet. Het is in elk geval een stuk ingewikkelder dan het 'leesbrilletje van de HEMA' waar wel eens mee vergeleken wordt...

Wilrik van 't Noordende

Professional Support Manager Audiology bij Specsavers

"Voor het tegengaan van onbehandeld gehoorverlies is het van essentieel belang dat de hoorzorg laagdrempelig, betaalbaar en toegankelijk is en past bij de problemen en wensen van de klant. De kwaliteit van hoorzorg en de deskundigheid van de professionals zijn essentieel, dat staat buiten kijf. Tegelijkertijd helpt het niet om hoorzorg te 'medisch' te maken voor de groep die te maken heeft met ouderdomslethorendheid. Het gevoel last te hebben van een ouderdomskwaal waarvoor een medische oplossing nodig is, helpt niet in het tegengaan van onbehandeld gehoorverlies.

Net zoals een leesbril, die iedereen op een gegeven moment nodig heeft, zou ook een hoortoestel algemeen geaccepteerd moeten worden. Veel mensen die een standaard leesbril kopen willen uiteindelijk ook advies en een op-maat-gemaakt product van de opticien. Het advies van de opticien zal dan in sommige gevallen een varifocale bril zijn in plaats van enkel een leesbril, maar die moet je wel de hele dag dragen om er plezier van te hebben. Ondanks dat advies willen sommige klanten toch alleen een leesbril die ze even opzetten als ze gaan lezen. Op basis van deze wens van de klant zal de opticien een mooie op-maat-gemaakte leesbril leveren. Binnen de hoorzorg hebben we hier nog een stap te zetten. Een hoortoestel dat de hele dag gedragen wordt is audiologisch misschien de beste oplossing, maar een deel van klanten wil enkel een oplossing voor situaties waarin ze niet goed horen. De bekende problemen op feestjes en verjaardagen. Ook binnen onze branche is er een spanningsveld tussen wat audiologische noodzakelijk is en wat de wensen van de klant zijn. Om onbehandeld gehoorverlies tegen te gaan moet de eerste stap naar hoorzorg zo laagdrempelig mogelijk zijn. Wensen van de klant moeten centraal staan en audiciens moeten buiten kaders durven denken. OTC-hoortoestellen en andere technische oplossingen kunnen daar een hulpmiddel in zijn, maar zijn niet dé oplossing voor het probleem van onbehandeld gehoorverlies. Overigens kan goed advies bij een OTC geen kwaad, net zoals je altijd advies kunt krijgen van een deskundige drogist bij de aanschaf van zelfzorggeneesmiddelen. De audicien zou daar een rol in kunnen spelen. OTC is daarmee niet alleen een kans voor de slechthorende, maar geeft ook een nieuwe dimensie aan het vak van de audicien."

Richard Zoetemelk

Managing Director bij WS Audiology Benelux

"Sinds enige tijd zijn er OTC-hoortoestellen beschikbaar bij de meeste hoortoestelfabrikanten. Tenminste, in een beperkt aantal landen. Dit concept is voortgekomen uit een besluit vanuit de FDA (the U.S. Food and Drug Administration), die een categorie wilde creëren voor Amerikaanse slechthorenden met licht tot matig gehoorverlies zonder tussenkomst van een audiologisch specialist. Het doel is om de toegang tot hoortoestellen te verbeteren en zelfmanagement van gehoorverlies te bevorderen.

Op deze manier kun je 'gewoon' een OTC-oplossing (online) kopen en zelf (via een app) de gehoortest en instelling van het hoortoestel uitvoeren. Regelmatig krijg ik de vraag wat voor effect de introductie van OTC-oplossingen zou hebben in de Nederlandse audiologiemarkt. Deze vraag is niet zo simpel te beantwoorden. Immers, 75% van het overgrote deel van de hoorzorg in Nederland wordt vergoed door alle zorgverzekeraars. Dit is zeker niet het geval in de Verenigde Staten. Hiermee is hoorzorg al zeer toegankelijk in Nederland. Een slechthorende betaalt 'slechts' 25% van de hoorzorg zelf. Het grote voordeel van een OTC-product is dat je niet eerst naar de huisarts of audicien dient te gaan om een hooroplossing aan te schaffen. Je kunt simpelweg op de bank thuis aan de slag met je hooroplossing. Voor mensen met een lichte slechthorendheid en/of mensen die nog nooit hoortoestellen hebben aangeschaft, kan 'even' (offline of online) een hooroplossing aanschaffen inderdaad drempelverlagend zijn.

De nadelen? Vergoeding vanuit de zorgverzekeraar is (nu) niet van toepassing. Dus dien je de bijbehorende kosten geheel voor eigen rekening te nemen. Denk ook aan het ontbreken van triage en advies voorafgaand aan de aanschaf van een hooroplossing door een audiologisch specialist. Kortom, of en in welke mate, het beschikbaar komen van OTC-hoortoestellen in Nederland een (positief) effect heeft op de mate van onbehandeld gehoorverlies is niet zo eenvoudig te beantwoorden. 'The proof of the pudding is in the eating...'"

Adriaan Wolter

Audicien en eigenaar Engineers & Engineyes

"Op het moment van schrijven begeef ik mij in de thuishaven van de OTC-hoortoestellen: de Verenigde Staten. Ik ben uitgenodigd voor een sneakpreview van het nieuwe hoortoestel van Starkey en luister naar een presentatie over OTC-hoortoestellen. Daarin zijn een aantal opvallende details naar voren gekomen.

De gemiddelde leeftijd dat een slechthorende met een hoortoestel gaat revalideren heeft jarenlang op 69 jaar gestaan. Door technologische ontwikkeling van hoortoestellen verschuift dit naar verwachting naar 62 jaar, doordat het meer en meer geaccepteerd wordt om een hoortoestel te dragen. Toch start de slechthorende nog altijd te laat met een hoortoestel: hij of zij wacht gemiddeld zes tot zeven jaar met de zoektocht naar een hooroplossing. In dat geval kan een OTC-hoortoestel drempelverlagend werken, mits de gebruikerservaring positief is. Daarbij zijn de eerste bezwaren met betrekking tot een te harde versterking, met alle gevolgen van dien, al geconstateerd.

In de presentatie werd er niet negatief gesproken over het gebruik van OTC-hoortoestellen. Ze zouden inderdaad laagdrempelig kunnen zijn voor een deel van de slechthorenden om eerder aan de slag te gaan met het gehoorverlies. Maar hoe zit met occlusie, fluitgevoeligheid, de juiste versterking en de pasvorm van het hoortoestel? Uit de presentatie blijkt dat voor gehoorrevalidatie precisiewerk benodigd is om tot een optimaal resultaat te komen. Is de ervaring met een OTC-hoortoestel negatief? Dan zou het langer kunnen duren voordat de slechthorende weer de moed bij elkaar raapt heeft om het een tweede kans te geven.

Voor een kleine groep slechthorenden met een laag verwachtingspatroon zal een OTC-hoortoestel meerwaarde kunnen bieden en er hopelijk voor zorgen dat minder mensen met onbehandeld gehoorverlies blijven rondlopen. Het kunnen luisteren van muziek, telefoneren, het monitoren van de gezondheid, én de toegang tot spraakversterking, maakt een OTC-hoortoestel wellicht een aantrekkelijke eerste stap voor mensen met een licht gehoorverlies om hun gehoor te ondersteunen."

